



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
شیراز

واحد علوم پایه پزشکی

برنامه طرح درس

نیمسال دوم

شماره درس:

سال تحصیلی: ۱۳۸۹-۹۰
مسئول درس: آقای دکتر همایونی

مدرس: آقای دکتر همایونی

گروه: فیزیولوژی

نام درس: فیزیولوژی ۲ مامایی

روزهای تشکیل کلاس: سه شنبه ۱۴-۱۶

محل تشکیل کلاس: دانشکده پرستاری مامایی

مراجع: فیزیولوژی گایتون و گانونگ

مقدمه:

در این درس دانشجویان با ساختمان و عملکرد اندامها و سیستمهای کلیه، گوارش و غدد بدن انسان آشنا می‌شوند.

جلسه اول:

هدف کلی: دانشجویان با اعمال گوارشی دهان، حلق و مری آشنا می‌شوند.

اهداف ویژه: در انتهای این جلسه انتظار می‌رود که دانشجویان:

۱- مکانیسم جویدن را توضیح دهد.

۲- انواع غدد بزاقی و نوع ترشحات آنها را شرح دهد.

۳- عمل بلع و انواع آن را شرح دهد.

۴- مراحل مختلف بلع حلقی را توضیح دهد.

جلسه دوم:

هدف کلی: دانشجویان با اعمال گوارشی معده آشنا می‌شوند.

اهداف ویژه: در انتهای این جلسه انتظار می‌رود که دانشجویان:

۱- ترشحات معده را توصیف کرده و نحوه تنظیم آنها را شرح دهد.

۲- هضم و جذب را در معده توضیح دهد.

۳- حرکات معده و نحوه کنترل تخلیه معده را شرح دهد.

جلسه سوم:

هدف کلی: دانشجویان با اعمال گوارشی روده ها آشنا می‌شوند.

اهداف ویژه: در انتهای این جلسه انتظار می‌رود که دانشجویان:

۱- اعمال ترشحاتی روده باریک را توصیف کند.

۲- اعمال حرکتی روده باریک را توصیف کند.

- ۳- هضم و جذب را در روده باریک توضیح دهد
- ۴- اعمال ترشحاتی روده بزرگ را توصیف کند.
- ۵- اعمال حرکتی روده بزرگ را توصیف کند.
- ۶- هضم و جذب را در روده بزرگ توضیح دهد
- ۷- مکانیسم دفع مدفوع را شرح دهد.

جلسه چهارم :

- هدف کلی : دانشجو با ساختمان نفرونها و روند پالایش گلوامرولی آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- ساختمان عملی کلیه ها را توصیف کند.
 - ۲- جریان خون کلیه و عوامل مؤثر بر آن را شرح دهد.
 - ۳- تغییرات فشار خون در طول مسیر عروق کلیوی را شرح دهد.
 - ۴- ساختمان غشاء پالایش و ویژگیهای آن را توصیف کند.
 - ۵- پالایش گلوامرولی و عوامل دخیل در تعیین میزان آن را توضیح دهد.

جلسه پنجم:

- هدف کلی : دانشجو با باز جذب و ترشح توبولی آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- جذب مجدد و ترشح توبولی نفرون ها را شرح دهد.
 - ۲- مفهوم کلیرانس کلیوی مواد را شرح دهد.
 - ۳- نحوه تنظیم خود کار جریان خون و میزان پالایش گلوامرولی را توضیح دهد.
 - ۴- هورمونهای موثر بر کار کلیه ها را لیست کرده و نحوه عمل آنها را شرح دهد.

جلسه ششم:

- هدف کلی : دانشجو با تنظیم حجم و اسمولالیته مایعات بدن و با تعادل اسید - باز در مایعات بدن آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- نقش کلیه ها در تنظیم حجم و اسمولالیتی مایع خارج سلولی را شرح دهد.
 - ۲- نحوه پر شدن مثانه و تخلیه ادرار را توضیح دهد.

جلسه هفتم:

- هدف کلی : دانشجو با تعادل اسید - باز در مایعات بدن آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :

- ۱- نقش تامپونها در تنظیم تعادل اسید - باز را شرح دهد.
- ۲- نقش دستگاه تنفس در تنظیم تعادل اسید - باز را شرح دهد.
- ۳- نقش دستگاه کلیوی در تنظیم تعادل اسید - باز را شرح دهد.
- ۴- مکانیسم دفع اسید و باز توسط کلیه ها را توضیح دهد.
- ۵- عوامل مؤثر بر ترشح اسید در نفرونها را شرح دهد.

جلسه هشتم : میان ترم

جلسه نهم :

- هدف کلی : دانشجو با مقدمه هورمونشناسی، انواع غدد و ترشحات آنها آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- ماهیت هورمون و اهمیت غدد درون ریز و هورمونها را شرح دهد.
 - ۲- انواع غدد درون ریز را نام ببرد.

جلسه دهم:

- هدف کلی : دانشجو با گیرنده های هورمونی و مکانیسم عمل هورمونها آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- گیرنده های هورمونی و انواع آنرا نام ببرد.
 - ۲- مکانیسم عمل هورمونها را دسته بندی کند.

جلسه یازدهم

- هدف کلی : دانشجو با محور هیپوفیز ، هیپوتالاموس و اعمال هورمونهای هیپوفیز خلفی آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :

- ۱- رابطه هیپو تالاموس با غده هیپوفیز را توصیف کند.
- ۲- نوروهورمونها و هورمونهای مسیر هیپوتالامو هیپوفیزی را نام ببرد.
- ۳- نقش کنترل کنندگی هیپو تالاموس را شرح دهد.
- ۴- هورمونهای بخش خلفی غده هیپوفیز و عمل آنها را شرح دهد..

جلسه دوازدهم :

- هدف کلی : دانشجو با هورمونهای هیپوفیز قدامی، هورمون رشد و اهمیت آن - نارسائی در ترشح هورمون رشد - پرولاکتین و اهمیت آن و هورمونهای تیروئیدی آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- انواع هورمونهای هیپوفیز قدامی و عملکرد هر یک را شرح دهد.
 - ۲- اثرات متابولیک هورمون رشد را بیان کند.

- ۳- نارسایی در ترشحات هیپوفیز قدامی را شرح دهد
- ۴- ساختمان عملی غده تیروئید را توصیف کند.
- ۵- انواع هورمونهای غده تیروئید را نام برده و تفاوت آنها را توضیح دهد.
- ۶- اثرات هورمونهای تیروئیدی را شرح دهد.
- ۷- گواتر و انواع آنرا توضیح دهد.

جلسه سیزدهم :

- هدف کلی : دانشجوی با هورمونهای پانکراسی و تنظیم کننده قند آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- ساختمان عملی لوزالمعده را توصیف کند.
 - ۲- انواع هورمونهای لوزالمعده را نام برده و تفاوت آنها را توضیح دهد.
 - ۳- اثرات هورمونهای لوزالمعده را شرح دهد.
 - ۴- نحوه تنظیم قند خون توسط لوزالمعده را شرح دهد.
 - ۵- دیابت و انواع آنرا توضیح دهد .

جلسه چهاردهم :

- هدف کلی : دانشجوی با هورمونهای تنظیم کننده کلسیم خون ، متابولیسم کلسیم و فسفات آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- ساختمان عملی غده پاراتیروئید را توصیف کند.
 - ۲- انواع هورمونهای دخیل در تنظیم کلسیم خون را نام برده و ویژگیهای آنها را توضیح دهد.
 - ۳- نحوه تنظیم کلسیم خون را شرح دهد.

جلسه پانزدهم :

- هدف کلی : دانشجوی با هورمونهای قشر فوق کلیه آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- ساختمان عملی غدد فوق کلیوی را توصیف کند.
 - ۲- انواع هورمونهای غدد فوق کلیوی را نام برده و ویژگیهای آنها را توضیح دهد.
 - ۳- مکانیسم کنترل ترشح هورمونهای غدد فوق کلیوی را شرح دهد.
 - ۴- اثرات هورمونهای غدد فوق کلیوی را شرح دهد.

جلسه شانزدهم :

- هدف کلی : دانشجوی با مکانیسم تفکیک جنسیتی و بلوغ و غدد جنسی مردانه آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- بلوغ جنسی اولیه و ثانویه را توصیف کند.
 - ۲- انواع هورمونهای جنسی را نام برده و تفاوت آنها را توضیح دهد.

- ۳- اثرات هورمونهای جنسی در تفکیک جنسیتی و بلوغ را شرح دهد.
- ۴- نحوه بلوغ در مرد و زن را شرح دهد.
- ۵- اسپرمتوزنز را توضیح دهد .

جلسه هفدهم:

- هدف کلی : دانشجو با سیستم تولید مثل زن آشنا می شود.
- اهداف ویژه : درانتهای این جلسه انتظار می رود که دانشجو :
- ۱- سیکل ماهانه و تغییرات هورمونی را توصیف کند.
 - ۲- مکانیسم تخمک گذاری را شرح دهد
 - ۳- فرایند لقاح را بیان کند
 - ۴- تغییرات هورمونی در بارداری و شیر دهی را بیان کند